

Sygn. akt II AKz 732/20

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2020 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w Wydziale II Karnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia SA Michał Marzec

Protokolant: Damian Krzywda

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko:

1. T. K.

2. A. K.

3. Ł. D.

podejrzanych o przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. i inne

zażalenia wniesionego przez obrońcę podejrzanego

na postanowienia Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 24 czerwca 2020 roku, sygn. akt II Kp 592/20, II Kp 593/20, II Kp 594/20

w przedmiocie określenia czasu trwania aresztu tymczasowego

na zasadzie 437 § 1 k.p.k.

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienia.

UZASADNIENIE

Postanowieniami Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 24 czerwca 2020 roku:

sygn. akt II Kp 592/20, na podstawie art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 258 § 2 k.p.k. oraz art. 263 § 2 k.p.k. przedłużono wobec podejrzanego T. K. okres tymczasowego aresztowania, zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego

w J. z dnia 15 stycznia 2020 roku, sygn. akt II Kp 23/20, na dalszy czas oznaczony, tj. do dnia 30 sierpnia 2020 roku, do godz. 6⁰⁰.

sygn. akt II Kp 593/20, na podstawie art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 258 § 2 k.p.k. oraz art. 263 § 2 k.p.k. przedłużono wobec podejrzanego A. K. okres tymczasowego aresztowania, zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego

w J. z dnia 15 stycznia 2020 roku, sygn. akt II Kp 24/20, na dalszy czas oznaczony, tj. do dnia 30 sierpnia 2020 roku, do godz. 6⁰⁵.

sygn. akt II Kp 594/20, na podstawie art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 258 § 2 k.p.k. oraz art. 263 § 2 k.p.k. przedłużono wobec podejrzanego Ł. D. okres tymczasowego aresztowania, zastosowanego postanowieniem

Sądu Rejonowego w Jaworznie z dnia 15 stycznia 2020 roku, sygn. akt II Kp 21/20, na dalszy czas oznaczony, tj. do dnia 30 sierpnia 2020 roku, do godz. 6⁰⁵.

Zażalenie na postanowienie wydane w sprawie o sygn. akt II Kp 592/20 wniósł obrońca podejrzanego T. K., zarzucając obrazę przepisów postępowania, to jest art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., art. 259 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. oraz art. 263 § 2 k.p.k., mającą wpływ na treść orzeczenia, a tym samym wnosząc o jego zmianę poprzez nieuwzględnienie wniosku prokuratora o przedłużenie okresu stosowania tymczasowego aresztowania wobec podejrzanego, względnie poprzez uzależnienie zmiany stosowania tymczasowego aresztowania od złożenia w wyznaczonym terminie poręczenia majątkowego w kwocie 20 000 złotych.

Zażalenie na postanowienie wydane w sprawie o sygn. akt II Kp 593/20 wniósł obrońca podejrzanego A. K., podnosząc zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętego za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, tym samym wnosząc o jego zmianę poprzez zastosowanie w miejsce tymczasowego aresztowania środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym.

Zażalenie na postanowienie wydane w sprawie o sygn. akt II Kp 594/20 wniósł obrońca podejrzanego Ł. D., zarzucając obrazę przepisów postępowania, to jest art. 253 § 1 k.p.k., art. 276 k.p.k., art. 253 § 1 k.p.k. w zw. z art. 257 § 1 k.p.k. w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, art. 7 k.p.k., art. 92 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k., mającą wpływ na treść orzeczenia, a tym samym wnosząc o jego zmianę poprzez zastosowanie w miejsce tymczasowego aresztowania środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym, względnie poprzez zmianę stosowania tymczasowego aresztowania na poręczenie majątkowe w kwocie 10 000 złotych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie obrońców podejrzanych nie są zasadne, dlatego też nie zasługują na uwzględnienie.

Na wstępie należy zaakcentować, iż jakkolwiek Sąd Apelacyjny dostrzega, iż zmianie uległa obecna sytuacja podejrzanego Ł. D., wskutek wydania postanowienia prokuratora z dnia 7 lipca 2020 roku, sygn. akt PK IXWZ Ds. 47.20 o uchyleniu tymczasowego aresztowania, to jednak kontroli instancyjnej podlega zasadność zapadłego orzeczenia w chwili jego wydania. W związku z tym należy wskazać, iż decyzja o przedłużeniu stosowania wobec Ł. D. środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania w dacie wydania zaskarżonego postanowienia była prawidłowa i została podyktowana umotywowaną potrzebą dalszego zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania.

Kontrola instancyjna wykazała, że Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz ich prawnej oceny zasadnie przyjmując, że również wobec podejrzanych T. K., A. K. zachodzi konieczność dalszego stosowania tymczasowego aresztowania. Wbrew twierdzeniom obrońców aktualne pozostają zarówno ogólna, jak i szczególne przesłanki, których spełnienie warunkuje stosowanie izolacyjnego środka zapobiegawczego.

Na obecnym etapie postępowania przygotowawczego w stosunku do podejrzanych nadal aktualność zachowuje podstawa ogólna, o której mowa w art. 249 § 1 k.p.k. Zgromadzony materiał dowodowy, w szczególności wskazany w uzasadnieniu prokuratorskiego wniosku, dowodzą dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez podejrzanych zarzucanych im przestępstw. Nie ma przy tym racji obrońca podejrzanego T. K., że na cały materiał dowodowy obciążający podejrzanego składają się wyłącznie wyjaśnienia R. M., jednakże, nawet gdyby rzeczywiście przyjąć, że jedynym dowodem wskazującym na popełnienie zarzucanych podejrzanemu czynów są wyjaśnienia współpodejrzanego, należy stwierdzić, że choć dowód z pomówienia współpodejrzanego winien być oceniony z dużą dozą ostrożności, niemniej jednak nie oznacza to, by nie był to dowód wystarczający dla realizacji przesłanki o jakiej mowa w art. 249 § 1 k.p.k. Mówiąc innymi słowy dowód z pomówienia może przemawiać za dużym prawdopodobieństwem popełnienia zarzucanego czynu, a tym samym uzasadniać zastosowanie tymczasowego aresztowania (postanowienie SA w Katowicach z dnia 22 października 2004 r. w sprawie II AKz 784/04, LEX nr 154990). Zresztą podnoszona w zażaleniu kwestia oceny wiarygodności wyjaśnień współpodejrzanego była

już przedmiotem rozważań tut. sądu w postanowieniu z dnia 12 maja 2020 roku, sygn. akt II AKz 430/20, a Sąd Apelacyjny orzekający w niniejszym składzie w pełni podziela zawartą tam argumentację, stąd ponownie jej przytaczanie również i w tym miejscu należy uznać za niecelowe. Podkreślenia przy tym wymaga, iż na obecnym etapie postępowania dla realizacji wspomnianej przesłanki, wystarczające jest stwierdzenie określonego stopnia prawdopodobieństwa, nie zaś stanu pewności co do sprawstwa i winy podejrzanego. W toku incydentalnego postępowania, jakim jest rozstrzygnięcie w przedmiocie środków zapobiegawczych, sąd nie dokonuje bowiem kompleksowej i finalnej oceny dowodów zgromadzonych w sprawie, pozostawiając to sądowi wyrokującemu, o ile wniesiony zostanie akt oskarżenia.

W dalszym ciągu za potrzebą ochrony postępowania przed działaniami go destabilizującymi ze strony podejrzanego, przemawia również realizacja podstaw szczególnych na gruncie niniejszej sprawy, w tym określone w art. 258 § 2 k.p.k. Niewątpliwie bowiem wobec wszystkich podejrzanych zachodzi obawa utrudniania prowadzonego postępowania z uwagi na grożącą im surową karę. Podejrzany bowiem zarzucono m.in. popełnienie występku z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 65 § 1 k.k., a więc czynu, który spełnia kryterium, o którym mowa w cytowanym przepisie. Biorąc zaś pod uwagę okoliczności przedmiotowo-podmiotowe uprawdopodobnionych przestępstw, takie jak charakter ich popełnienia, znaczną społeczną szkodliwość, ilość będących przedmiotem występku substancji psychotropowych, a także uczynienie sobie z przestępczego procederu stałego źródła dochodu, zasadne jest twierdzenie, że w przypadku potwierdzenia sprawstwa oraz winy podejrzanych realnie grozi im surowa kara pozbawienia wolności. Groźba zaś wymierzenia takiej kary może skłaniać do podejmowania działań zakłócających prawidłowy tok postępowania w celu uchylecia się od odpowiedzialności karnej, ewentualnie odsunięcia w czasie momentu jej poniesienia. Nie trzeba przypominać, że przesłanka z art. 258 § 2 k.p.k., stanowi samodzielną podstawę szczególną stosowania tymczasowego aresztowania. Ustawodawca wprowadził tutaj szczególny rodzaj domniemania istnienia obawy, że oskarżony (a więc także podejrzany), z uwagi na realnie grożącą mu surową karę będzie bezprawnie utrudniał postępowanie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2012, sygn. akt V KK 220/12, LEX nr 1228650). Sąd odwoławczy stoi także na stanowisku, że nie jest konieczne wykazywanie, aby podejrzani podejmowali tego rodzaju działania w przeszłości.

Sąd odwoławczy podziela również stanowisko wyrażone w zaskarżonym postanowieniu, iż realna jest obawa mactwa procesowego ze strony podejrzanych, o której mowa w przepisie art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. Istnienie tej przesłanki, wbrew stanowisku skarżących, uzasadnia postawienie podejrzanemu zarzutów popełnienia przestępstw w ramach zorganizowanej grupy przestępczej. W orzecznictwie dominuje pogląd, że udział w strukturze zorganizowanej wystarczająco uzasadnia obawę mactwa procesowego, a to ze względu na znajomość jej uczestników, ich wzajemne powiązania, istnienie dróg przepływu informacji, solidarność grupową bądź także inne środki wywierania wpływu od groźb po przekazywanie czy zapewnianie środków do życia, także rodzinom. Dla zapobieżenia takim bezprawnym próbom zakłócenia procesu izolowanie podejrzanego jest niezbędne (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 sierpnia 2008 r., sygn. akt II AKz 424/08, KZS 2008/10/45).

Analiza akt prowadzonego śledztwa pozwala również przyjąć, że w chwili obecnej istnieje potrzeba dalszego przedłużenia wobec wszystkich podejrzanych tymczasowego aresztowania w oparciu o przepis art. 263 § 2 k.p.k. Niezbędne bowiem jest wykonanie kolejnych czynności w toczącym się postępowaniu. Choć należy zgodzić się ze obrońcą T. K., że wskazane w prokuratorskim wniosku czynności jakie mają być jeszcze przeprowadzone w toku śledztwa są cechują się wysokim poziomem ogólności i w znaczący sposób utrudniają weryfikację zasadności wniosku oraz wydanego na jego podstawie orzeczenia, tym niemniej analiza akt sprawy pozwala stwierdzić, że na obecnym etapie niemożliwe jest jeszcze wydanie decyzji o zakończeniu postępowania przygotowawczego. Natomiast tempo dokonywanych czynności, zwłaszcza przy uwzględnieniu panującego obecnie stanu epidemii, cechuje się właściwą regularnością i pozwala na przyjęcie, że w sprawie niniejszej spełniona została przesłanka z art. 263 § 2 k.p.k. uzasadniająca przedłużenie stosowania względem podejrzanych najsurowszego z środków zapobiegawczych.

Odnosząc się kwestii panującej na ternie RP pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 należy zauważyć, że powołanie się na chorobę jako przesłankę ujemną z katalogu przewidzianego w art. 259 § 1 k.p.k. zasadniczo jest możliwe tylko wówczas, gdy choroba ta dotknęła danej osoby, a nie wtedy, gdy mogła ona na nią zachorować. Okoliczność ta

uwidacznia się w przypadku pandemii, gdy to potencjalnie każdy może zachorować, ale tylko nieliczni (statystycznie) zostali zakażeni. Z tej przyczyny argumentacja skarżącego dotycząca abstrakcyjnie zwiększonego ryzyka zakażenia się koronawirusem na terenie aresztu śledczego, nie może stanowić podstawy, że w sprawie zachodzi negatywna przesłanka stosowania tymczasowego aresztowania z art. 259 § 1 pkt 1 k.p.k. Stąd zbędne jest przeprowadzenie wnioskowanego przez obrońcę A. K. dowodu z opinii biegłego lekarza kardiologa, brak jest przy tym jakichkolwiek racjonalnych przesłanek do przyjęcia, że ryzyko zakażenia się wirusem SARS-CoV-2 w warunkach izolacji niż na wolności, zwłaszcza że jak do tej pory największe ogniska zachorowań na COVID-19 odnotowywano na terenie dużych zakładów pracy, a nie aresztów śledczych.

Co się zaś tyczy sytuacji rodzinnej podejrzanych T. K. i A. K., to skarżący nie wywiązali się z ciężącego obowiązku wykazania, że sytuacja rodzinna obu podejrzanych jest rzeczywiście na tyle trudna, że wymaga odstąpienia od stosowania izolacyjnego środka odwoławczego. Natomiast zarówno w aktach sprawy, jak i treści wywiedzionych środków zapobiegawczych brak jakichkolwiek informacji pozwalających przyjąć, że odpowiednio w przypadku T. K. sytuacja jego marki, a w przypadku A. K. jego małoletnich dzieci i małżonki wymaga odstąpienia od stosowania izolacyjnego środka odwoławczego, stąd nie sposób zgodzić się z skarżącymi, że w niniejszej sprawie zachodzi przesłanka z art. 259 § 1 pkt 2 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

ZARZĄDZENIE

1. o treści postanowienia powiadomić podejrzanych z pouczeniem o prawomocności oraz obrońcom podejrzanego Ł. D.;
2. akta zwrócić.

Katowice, dnia 21 lipca 2020 roku